

19.12.2018

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

SURİYE (SURİYE KUZEYİ- SOÇİ - İDLİB - SURİYE'de ATEŞKES)

- *YPG Resulayn'da Tüneller Kazıyor...* YPG militanları Suriye'nin Türkiye sınırına yakın olan Resulayn şehrinde YPG'ye yönelik muhtemel Türk Ordusu operasyonuna karşı tüneller kazıyor. Teröristler, üzerinde baskı kurdukları bölge halkını kendilerine katılmaya zorluyor.
- *Suriyeli Peşmergeler Suriye'nin kuzeyine kısa sürede geçecek...* Irak Kürt Bölgesel Yönetimi'ndeki (IKBY) Suriyeli Peşmergelerin komutanlarından Bedel Bendi, güçlerinin kısa bir süre içerisinde Suriye'ye geçeceğini belirtti. Bendi, Mesut Barzani liderliğindeki Kürdistan Demokrat Partisi (KDP) resmi internet sitesine yaptığı açıklamada, "(Suriyeli) Peşmergeler, bugün ya da yarın en kısa zamanda Rojava'ya (Suriye'nin kuzeyine) dönecek" dedi. Söz konusu gücün IKBY'de eğitim aldığını ve Suriye'nin kuzeyini korumakla görevlendirildiklerini belirten Bendi, ABD'nin Suriye Özel Temsilcisi James Jeffrey'nin önceki gün yaklaşık 100 Peşmergenin Suriye'nin kuzeyine geçtiğine dair açıklamasına değinmedi. Jeffrey, önceki gün yaklaşık 100 Peşmergenin Irak'tan Suriye'ye geçtiğini doğrulayarak, "Peşmergelerin, ABD ve SDG'nin bilgisi dahilinde sınırı geçtiğini" bildirmişti. Suriye KDP üyesi Müslim Muhammed de dün yaptığı açıklamada, "Suriyeli Peşmergelerin komutanları ile PYD'liler, dün ABD'nin himayesinde Suriye'nin kuzeyinde gizli bir toplantı yaptı. Toplantıda Irak'taki Suriyeli Peşmergelerin Suriye'nin kuzeyine dönüş meselesi ele alındı" ifadesini kullanmıştı.
- *Suriye'de anayasa komitesi konusunda uzlaşıldı...* Türkiye, Rusya ve İran dışişleri bakanları Suriye'de yeni anayasayı oluşturacak komitenin 2019 yılı başında ilk kez toplanması konusunda uzlaştıklarını açıkladı. Diplomatik kaynaklar, toplam 150 kişiden oluşması öngörülen komitede sivil toplumu temsil edecek 50 kişinin kimler arasından belirleneceği konusunda Türkiye, Rusya ve İran arasında pazarlıkların son ana kadar devam ettiğini bildirdi.
- *İran: Türkiye'nin Suriye operasyonu, Astana sürecinin devam etmesini zorlaştırabilir...* Tasnim ajansının verdiği habere göre, İran Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Behram Kasımi, Türkiye'nin Suriye'de Kürt güçlerine karşı başlatmak istediği operasyonu, eğer Ankara, Şam hükümetinin onayını almadan yaparsa, Astana süreci çerçevesinde varılan anlaşmaların uygulanmasını zorlaştırabileceğini söyledi. Kasımi, "Bizim pozisyonumuz değişmedi. Hiç bir ülke merkezi hükümetin onayı olmadan, Suriye topraklarında hiçbir eylemde bulunamaz. Atılacak her adım için Şam'ın onayının alınması gerekiyor. Eğer sözkonusu şartlara uyulmazsa, bu, İran, Türkiye ve Rusya'nın Astana süreci kapsamında başlattığı ve uzun süre kesintisiz devam eden işbirliğiyle oluşturulan mevcut durumu zora sokabilir" dedi.

ORTADOĞU-AFRİKA

- *Arap Birliği'nden Türkiye'ye kınama: Operasyonlar, Irak'ın bağımsızlığına yönelik bir saldırı...* Arap Birliği tarafından yapılan açıklamada, Türkiye'nin Irak'ın kuzeyine yönelik hava hareketlerinin uluslararası hukukla ve iyi komşuluk ilişkileriyle çeliştiği belirtildi. Arap Birliği sözcüsü Mahmud Afifi ise, "Bu tür eylemler Irak devletinin bağımsızlığına yönelik bir saldırıdır" ifadelerini kullandı. Afifi ayrıca, Türkiye'nin Arap varlığını sürekli gözardı ettiğini ve Arap ülkeleriyle iyi ilişkiler kurmaya özen göstermediğini belirtti.

- *Netanyahu: İsrail, başka hiçbir ülkede olmayan füzeler geliştiriyor...* İsrail Havacılık Endüstrisi'nin (IAI) bri tesisini ziyaret eden Netanyahu, "İsrail başka hiçbir ülkede bulunmayan özel yeteneklere sahip füzeler geliştiriyor. Füzeler, Ortadoğu'da her bölgeye ulaşabilir" dedi.
- *Filistin: Trump'ın Ortadoğu barış planının başarı şansı yok, doğar doğmaz ölecek...* Filistin'in Birleşmiş Milletler (BM) Daimi Temsilcisi Riyad Mansur, Trump yönetiminin Ortadoğu planının başarı şansının olmadığını ve açıklanır açıklanmaz öleceğini söyledi.
- *Irak ve İran'dan Cenaze Takası...* Irak ve İran geçişte ülkeleri arasında gerçekleşen ve 8 yıl boyunca devam ederek 1 milyondan fazla insanın ölümüne yol açan savaşta diğer ülke topraklarında hayatını kaybeden askerlerin cenazelerini birbirine teslim etti.
- *Irak Cumhurbaşkanı Salih'ten Şam Ziyareti...* Iraklı diplomatik bir kaynağın Salı günü bildirdiklerine göre; Önümüzdeki birkaç gün içinde Irak Cumhurbaşkanı Barham Salih, 2011'de Suriye İç Savaşı'nın başlamasından bu yana ilk kez Şam'ı ziyaret edecek. Barhim Salih, 2009-2012 yılları arasında İKBY'de başbakan olarak görev yapmış ve Ekim ayında parlamentoda yapılan seçimler sonucunda Cumhurbaşkanı seçilmişti.
- *Suudi Arabistan'da yolsuzlukla mücadele operasyonlarında 100 milyar dolar elde edildi...* Suudi Arabistan haber ajansı SPA'nın haberine göre, Maliye Bakanı Muhammed Abdullah el-Cedan, 2019 yılı bütçesine ilişkin düzenlediği basın toplantısında yaptığı açıklamada, operasyonlar sonucu 100 milyar dolarlık kazanım sağlandığını, bu yıl ülke hazinesinin 50 milyar riyal (13 milyar dolar) tahsil ettiğini duyurdu.
- *Suudi Arabistan: Kaşıkçı olayına rağmen yatırımcılar gelmeye devam ediyor...* Suudi Arabistan Maliye Bakanı Muhammed ibn Abdullah el-Cadan, Kaşıkçı olayıyla ilgili politik gerilime rağmen ülkesinin yabancı yatırımcılar için cazibeyi yitirmediğini belirtti. El-Cadan, basın toplantısında, "Kraliyet, çok sayıda yatırımcıları çekmeye devam ediyor, Future Investment Initiative konferansı sırasında yabancı yatırımcılarla bir sıra anlaşma imzalandı" dedi. Bakan, "Ayrıca, yabancı yatırımcılara 2018'de verilen yatırım lisansı sayısı bir önceki dönemi ikiye katladı. Geçen yıl 350 olan lisans sayısı bu yıl 700 olarak gerçekleşti" diye kaydetti. El-Cadan, "Vision 2030 reform programının açtığı dev imkanların, ekonomimiz için girişimlerinin, bu rakamların söze hacet bırakmadığını düşünüyorum" diye ekledi.

AB – AVRUPA

- *Ankara-Berlin hattında "uyum" işbirliği...* Almanya'nın uyumdan sorumlu devlet bakanı Annette Widmann-Mauz, göç ve entegrasyon konusunda Türkiye ile işbirliğini geliştirmeye kararlı olduklarını söyledi. Alman bakan, "Kadın göçmenler önceliğimiz" dedi.
- *Belçika Başbakanı Charles Michel istifa etti...* Belçika Başbakanı Charles Michel, koalisyon ortağı partinin hükümeti terk etmesinin üzerinden iki hafta geçmeden görevi bıraktığını açıkladı. Michel'in azınlık hükümeti güvensizlik oylaması ile karşı karşıyaydı.
- *Belçika Kralı Philippe'den Başbakan Michel'in istifasını 'bekletme' kararı...* Belçika Kraliyetinin Twitter hesabından yapılan açıklamaya göre Michel, Federal Parlamentoda istifasını açıklamasının ardından dilekçesini Kral Philippe'e sundu. Talebi değerlendiren Kral,

Michel'in istifa dilekçesini 'bekletme' kararı aldı. Buna göre Kral Philippe, istişarelerde bulunacak ve birkaç gün içinde Michel'in istifasını kabul veya ret kararını açıklayacak.

- *Fransa'da büyüme yavaşladı: 'Sebebi Sarı Yelekler'...* Fransa Ulusal İstatistik ve Ekonomik Çalışmalar Enstitüsü (INSEE), hükümet karşıtı şiddet içeren gösteriler nedeniyle 2018 için büyüme tahminini yüzde 1.7'den yüzde 1.5'e düşürdü. Düşüşte en büyük etkenin Sarı Yelekler'in düzenlediği hükümet karşıtı gösteriler olduğu belirtildi.

- *Berlin'de Selefilerin bulunduğu camiye polis baskını...* Berlin'de Selefilerin buluşma noktalarından biri olarak tanınan bir camiye "terör finansmanı" kapsamında yürütülen soruşturma çerçevesinde polis baskını düzenlendi.

- *SZ: Orban Avrupa'ya zarar veriyor...* Macaristan'daki hükümet karşıtı gösteriler ve Avrupa Birliği'nin motorlu araç egzoz emisyonlarını azaltma kararı Alman gazetelerinde eleştirilere yol açtı. Süddeutsche Zeitung'un (SZ) Macaristan'daki hükümeti protesto gösterilerinin artmasını konu alan yorumunda Orban hükümetinin otoriter milliyetçiliğinin ülkesi kadar Avrupa Birliği'ne (AB) de zarar verdiği dile getiriliyor

- *İtalya'da yolsuzluklara karşı yeni yasa: Cezaların kapsamı genişletildi...* Hükümet ortağı partilerden sol görüşlü 5 Yıldız Hareketinin (M5S) meclis içinde ve dışında desteklediği yeni yasa gereği yolsuzlukla ilgili cezaların kapsamı genişletildi. Mecliste 106 "hayır"a karşı 304 "evet" ve 19 çekimser oyla kabul edilen yasada, yolsuzluktan hüküm giyenlerin bir daha kamuda çalışamayacak olması ve siyasi partilere gelirlerinin tamamını açıklama zorunluluğunun getirilmesi öne çıkan maddeleri oldu.

- *İngiliz donanması, Azak Denizi'ndeki gerginlikten sonra Karadeniz'e geri döndü...* Ukrayna ile Rusya arasında Azak Denizi'nde yaşanan gerginlikten sonra İngiltere Kraliyet Donanması'na ait HMS Echo keşif gemisi, İstanbul boğazından geçerek Karadeniz'e girdi. İngiliz donanmasının gerginliğin ardından ilk kez Karadeniz sularına giriş yaptığı belirtildi.

YUNANİSTAN –KIBRIS

- *Yunanistan'da 'kurtarma paketi' haricinde hazırlanan ilk bütçe onaylandı...* Yunan Parlamentosundaki oylamada bütçe, hükümet ortakları SYRIZA ve Bağımsız Yunanlar (ANEL) üyesi 154 milletvekilinin firesiz "evet" oyları ile onaylandı. Toplam 297 milletvekilinin katıldığı oylamada, biri hariç tüm muhalefet milletvekilleri "hayır" oyu kullandı. Böylece, ülkede 8 yıl aradan sonra kurtarma paketi programı haricinde hazırlanan ilk bütçe Meclis'ten geçmiş oldu.

ABD

- *ABD'den Türkiye'ye 3,5 milyar dolarlık Patriot füze satışına onay...* ABD Savunma Bakanlığı (Pentagon), Washington'ın Türkiye'ye 3,5 milyar dolar değerindeki Patriot hava ve füze savunma sistemlerinin satılmasını onayladığını açıkladı. Reuters'ın Pentagon'a bağlı Savunma Güvenlik İşbirliği Ajansı'na dayandırdığı habere göre, ABD Dışişleri Bakanlığı 80 adet Patriot tipi GEM-T füzesi ve 60 diğer füzenin Türkiye'ye satışına onay verdi. Pentagon

ABD Kongresi'ne satış lisansı ile ilgili bilgi verdi. Ancak bu gelişme, iki ülke arasında bir satış anlaşması imzalandığı ya da müzakerelerin sonuç verdiği anlamına gelmiyor. Pentagon'un açıklamasına göre olası satış, radar sistemleri ile kontrol ve füze fırlatma istasyonlarını da kapsıyor.

- *Erdoğan'ın açıklaması 'yanıltıcı beyan'...* Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Suriye'de Fırat'ın doğusuna yönelik operasyon düzenleme konusunda ABD Başkanı Donald Trump'ın kendisine olumlu karşılık verdiği yönünde açıklamalarını değerlendiren ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Robert Palladino, Erdoğan'ın bu açıklamalarını 'yanıltıcı beyan' olarak tanımladı.

- *Beyaz Saray: Trump, Erdoğan'a FETÖ'nün iadesi konusunda 'bir bakacağına' söyledi...* Beyaz Saray Sözcüsü Sarah Sanders tarafından yapılan açıklamada, FETÖ'nün Türkiye'ye iadesi iddiaları hakkında "ABD Başkanı Trump, Türk lidere (Cumhurbaşkanı Erdoğan) sadece 'Bir bakacağız' dedi" ifadesi kullanıldı. Sanders, "İfade ihtimallerine bir bakacağız denildi ancak her hangi bir taahhütte bulunulmadı" şeklinde konuştu.

- *ABD BM Temsilcisi'nden Trump'un Yeni Orta Doğu Planı Açıklaması...* ABD'nin Birleşmiş Milletler Daimi Temsilcisi Nikki Haley, İsrail-Filistin sorununun görüşüldüğü oturumda yine BM'yi İsrail'e karşı ön yargılı olmakla eleştirdi. Her iki tarafın barış anlaşmasından büyük ölçüde faydalanacağını ancak Filistinlilerin daha fazla yarar sağlayacağını ve İsraililerin daha fazla risk alacağını savunan Haley, şunları söyledi: "Önceki girişimlerin aksine, bu plan belirsiz ve öngörülmeleyen yönergeler içeren yalnızca birkaç sayfadan ibaret değil, çok daha uzun. Çok daha ince detaylar içeriyor. İçinde yaşadığımız yeni teknoloji dünyasından da yararlanarak konuya yeni unsurlar getiriyor. Orta Doğu gerçeğinin büyük ölçüde değiştiğini de göz önünde bulunduruyor. Önceden yapılması mümkün görünmeyen şeylerin bugün yapılabileceği gerçeğini kucaklıyor. Bu plan öncekilerden farklı olacak. Sorulması gereken kritik planın nasıl karşılanacağı." Trump'ın Orta Doğu planında herkes tarafından beğenilecek bölümler olduğu gibi hoş karşılanmayacak kısımların da olacağını ifade eden Haley, nihai kararın ise sadece İsraili ve Filistinliler tarafından verilebileceğini sözlerine ekledi.

- *Trump Vakfı Kapatılacak...* ABD Başkanı Donald Trump'ın "kişisel ve siyasi kar" amaçlı kullandığı iddia edilen Trump Vakfı'nın kapatılacağı duyuruldu. New York Başsavcısı Barbara Underwood yaptığı açıklamada, Trump'a ve 3 çocuğuna dava açıldığını anımsatarak, Trump Vakfının kapatılacağını bildirdi. Underwood, vakıf ile ilgili yürüttüğü soruşturmada, "Trump Vakfının da dahil olduğu, Trump'ın başkanlık kampanyasında yasa dışı iş birliği, sürekli ve kasti olarak kendi yararına işlem yapma ve daha birçok konuda şok edici derecede kanunsuzluğa" rastlandığını belirtti.

- *Flynn davasında hâkim: "Muhtemelen ülkenizi sattınız"...* ABD'deki 2016 Başkanlık Seçimi'ne Rusya'nın olası müdahalesi soruşturması kapsamında yargılanan eski Ulusal Güvenlik Danışmanı Flynn hakkındaki karar ertelendi. Hâkim, "FBI'a yalan söylemek çok büyük bir suç" dedi.

- *Michael Flynn hakkındaki cezanın belirlenmesi ertelendi...* ABD'de federal mahkeme, Başkan Donald Trump'ın eski ulusal güvenlik danışmanı Michael Flynn hakkındaki karar oturumunu, Flynn'in Rusya soruşturmasındaki işbirliğinin devamı için ertelendi. Flynn hakkındaki ceza Salı günü açıklanacaktı ama yetkili savcılar, Flynn'in Rusya soruşturmasına yardımcı olduğu gerekçesiyle süre istedi. Washington'daki federal mahkemenin yargıç Emmet

Sullivan, bunun üzerine karar oturumunu erteledi. Savcılar ayrıca, Flynn'in Türkiye hükümeti adına kayıt dışı lobicilik faaliyetleri yürüttüğü iddiasıyla yargılanan Bijan Rafiekian ve Ekim Alptekin'in davaları hakkında önemli bilgiler verdiğini vurguladı.

- **ABD'den, göç aldığı Orta Amerika'ya 10.6 milyar dolarlık yatırım...** ABD, yoğun göç aldığı El Salvador, Guatemala, Meksika ve Honduras gibi ülkelerde ekonomik ve sosyal şartların düzelmesi için 10.6 milyar dolarlık yatırım yapacak. ABD'nin yatırımlarının 5,8 milyar dolarlık bölümü "Kuzey Üçgeni" olarak bilinen El Salvador, Guatemala ve Honduras için ayrıldı. Ayrıca 4,8 milyar dolar da Meksika'ya, ülkenin güneyinde yapılacak büyük yatırımlar için aktarılacak. Meksika ve ABD arasında sağlanan Birleşik Kalkınma Planı çerçevesinde yapılacak toplam yatırım miktarı 35,6 milyar dolara ulaşacak.

- **ABD, Uzay Kuvvetleri Komutanlığı kuruyor...** Trump, 'Uzay Kuvvetleri Komutanlığının Birleşik Muharip Komutanlık olarak kurulması' başlıklı ABD Savunma Bakanı Jim Mattis'e hitaben kaleme aldığı 2 sayfalık Başkanlık Talimatnamesi ile uzun zamandır konuşulan Uzay Kuvvetleri Komutanlığı'nın kurulması sürecini resmileştirdi. Kararnamede, komutanlığın kurulmasıyla ilgili Savunma Bakanı ve Genelkurmay Başkanı ile görüşüğünü belirten Trump, Savunma Bakanı Jim Mattis'ten Uzay Kuvvetleri Komutanlığında görevlendirilecek subayların belirlenmesini istediğini ifade etti.

RUSYA

- **NATO'dan Rusya'ya Nükleer Uyarısı...** NATO Genel Sekreter Yard. Rose Gottemoeller: "Rusya'yı acilen INF(Kısa/Orta Menzilli Nük. Kuv. Ant.) Kriterlerine uymaya davet ediyoruz. Uzun süredir INF kriterlerini hiçe sayarak gerçekleştirilen bütün Rus faaliyetlerinin farkındayız." dedi.

- **Şoygu: ABD'nin 2019 askeri bütçesi, dünyadaki tüm ülkelerin toplam askeri bütçesine yakın...** Rusya Savunma Bakanlığı'ndaki bir toplantıda konuşan Şoygu, ABD askeri bütçesinin 2019 yılında 707'den 725.5 milyar dolara çıkarılacağını ve böylece söz konusu bütçenin dünyadaki tüm ülkelerin toplam askeri bütçesiyle kıyaslanabileceğini vurguladı. Şoygu, modern, mobil ve kompakt Rus ordusunun günümüzdeki ve gelecekteki tehditlere karşı koymaya hazır olduğunu söyledi ve "Durumu dikkatlice takip ediyoruz. Yabancı ülkelerin askeri faaliyetlerinin hiçbiri gözardı edilmiyor. Elde edilen tüm sonuçlar, birliklere verilen askeri eğitimde analiz ediliyor ve göz önünde bulunduruluyor. Modern, mobil, kompakt Rus ordusu, asker sayısını artırmadan ve askeri bütçeyi genişletmeden günümüzdeki ve gelecekteki tehditlere karşı koymaya hazır" dedi. ABD'nin uzayda üstünlük elde etmek için 2018 yılında uzay kuvvetleri kurma çalışmalarına başladığını anımsatan Şoygu, ABD'nin Arktik'teki askeri varlığının artırılması için de ağustos ayından itibaren ikinci hareket filosunun kurulmasına ilişkin çalışmaların yürütüldüğünün altını çizdi. Savunma Bakanı, NATO'nun 2022 yılına kadar iki müşterek silahlı kuvvetler komutanlığı kurmayı planladığını sözlerine ekledi.

- **Rusya Dışişleri: ABD'nin INF'den çekilme kararı kesinleşti...** Rusya Dışişleri Bakan Yardımcısı Sergey Ryabkov, ABD'nin Orta Menzilli Nükleer Kuvvetler Anlaşması'ndan (INF) tek taraflı olarak çekileceği kararını kesinleştirdiğini ve bunu ikili siyasi kanallar aracılığıyla kendilerine bildirdiğini söyledi. Ryabkov ayrıca bu kararın müzakereye kapalı olduğunun da kesinleştirildiğini dile getirdi. Ryabkov, ABD'nin Rusya'nın INF'ye uymadığına dair suçlamalarını reddettiklerini söylerken, bu iddiaların temelsiz olduğunu belirtti. Rusya Dışişleri

Bakan Yardımcısı ayrıca ABD'nin INF'den çekildikten sonra orta menzilli füzelerle Rusya'yı tehdit edebilecek girişimlere karşılık vereceklerini de sözlerine ekledi

TÜRKİYE - TÜRK DÜNYASI

- ***Kızılay'a Kayyum Kararı Ertelendi...*** Türk Kızılayınca, olağanüstü kongre için kayyum görevlendirilmesi kararının mahkeme tarafından yargı süreci kesinleşinceye dek ertelendiği bildirildi.
- ***Türkiye cinsiyet eşitliğinde 130. Sırada...*** Dünya Ekonomik Forumu'nun 2018 Cinsiyet Eşitliği Raporu açıklandı. Türkiye, kadın-erkek eşitliği konusunda 149 ülke arasında 130. sırada yer alıyor. İzlanda, Norveç ve İsveç liste başı ülkeler.
- ***15 Temmuz'dan bu yana yaklaşık 2 bin kişiye müebbet hapis...*** Darbe girişimine yönelik soruşturmalarda kapsamında bugüne kadar açılan ve karara bağlanan davalarda 1934 kişi müebbet hapis cezası aldı. FETÖ yapılanmasına ilişkin soruşturmalarda 50 binden fazla kişi tutuklandı.
- ***Çavuşoğlu'ndan S-400 sorularına yanıt...*** Milletvekillerinin S-400 ile ilgili sorularını yanıtlayan Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, bu sistemin F-35 uçaklarına ve NATO sistemlerine zarar vermeyecek şekilde bağımsız kullanılması için gerekli önlemlerin alınacağını söyledi.

TERÖRLE MÜCADELE

- Diyarbakır'ın Hani ilçesinde, şüphe üzerine bir aracı takibe alan polis ekibine, PKK'lı teröristlerce düzenlenen saldırıda yaralanan 2 polisten biri kaldırıldığı hastanede şehit oldu.